

TARTU VALLA KUUKIRI

AASTAST 1996

**Tammistu külapäeval
avati Tammistu koolile
mälestuskivi**

lk 13

lk 3

**Tartu valla kaasav eelarve
ootab ettepanekuid**

lk 13-14

**Laeva Pensionäride
Seltsi tegemised**

lk 15

**Äksi kirik saab
uue katuse!**

lk 15

**Tartu valla noortepäev tõi
noored üle valla kokku**

TARTU VALLA KUUKIRI

AASTAST 1996

Kuukirjas avaldatakse eelmisel kuul valda sündinud ja meie seast lahkunute andmeid. Lehte lisatakse nende laste nimed, kelle vanemad on vallale nime avaldamiseks andnud loa.

Toimetusel on õigus vajadusel tekstidele teha keelekorrekture.

Kõige uuemad uudised Tartu vallas toimuvast leiad **Tartu valla kodulehelt ning Tartu valla või Kuukirja Facebooki lehtedelt.**

Toimetus: kuukiri@tartuvald.ee

Registreeri ennast TARTU VALLA ELANIKUKS!

Ainult elukoha Tartu vallas registreerinud inimestele kehtib elamumaa maamaksuvabastus 500 eurot aastas.

VAATA TÄPSEMALT: tartuvald.ee/maamaks

Väljaandja: Tartu Vallavalitsus ja Volikogu
Toimetus: Ekas OÜ e-post: kuukiri@tartuvald.ee
Toimetaja: Katrin Sisask Tel. 5627 0280
Küljendaja / fotograaf: Rasmus Karja Tel. 510 3479

Tartu valla Kuukiri ilmub tasuta.

Kuukirja saab elektrooniliselt lugeda Tartu valla kodulehel **tartuvald.ee**.

või ajakirjana Issuust (numbrid kuni mai 2023):
issuu.com/tartuvallakuukiri

Septembri Kuukirjas avaldatavaid kaaskirju ja reklaame ootab toimetus **1. oktoobriks**.

Jälgi Kuukirja tegemisi ka Facebookis:
facebook.com/TartuVallaKuukiri

Oled huvitav ettevõtte Tartu vallas või tead inimest või tegu, mis vääriks kajastust?
Saada vihje Tartu valla Kuukirjale!

Tartu Vallavalitsus

Haava tn 6, Kõrveküla alevik,
Tartu vald, 60512 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 8.00–12.00 ja 12.30–18.00.
Tel. 510 6363, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Tabivere teeninduspunkt

Tabivere Päevakeskuses
Same tee 1, Tabivere alevik,
Tartu vald, 49127 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 8.30–11.00.
Tel. 5196 7738, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Laeva teeninduspunkt

Väänikvere tee 8, Laeva küla,
Tartu vald, 60608 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 13.30–16.30.
Tel. 5302 6608, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Piirissaare teeninduspunkt

Valla, Tooni küla,
Tartu vald, 62603 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 9.00–10.00, muul ajal kokkuleppel.
Tel. 529 4630,
e-post: toomas.lindjärv@tartuvald.ee,
piirissaare@tartuvald.ee

Trükk: OÜ Ecoprint
Tiraaž: 6500

19.08.2026 vallavolikogu istungil vastu võetud määrused ja otsused

Kadri Mäesalu, Tartu valla personali- ja dokumendihalduse spetsialist

MÄÄRUS

Määrus nr 26 – Tartu valla vallavara eeskiri

Kinnitati uus Tartu valla vallavara eeskiri.

Uue määruse eesmärk on kehtestada Tartu vallale ühtne, ajakohane ja õigus-selge vallavara valitsemise kord, mis vastaks nii kehtivale õigusruumile kui ka kohaliku omavalitsuse praktilistele vajadustele. Eelnõu väljatöötamise tingis vajadus vaadata tervikuna üle kehtiv Tartu vallavara eeskiri, mis võeti vastu 22. novembril 2018 ning mida on viimati muudetud 2023. aastal.

Eelnõu üks oluline eesmärk on viia vallavara eeskiri paremini kooskõlla kohaliku omavalitsuse tegelike töö-protsessidega. Kehtiva korra rakendamisel on ilmnunud, et mitmed küsimused jõuavad põhjendamatult volikogu tasandile olukordades, kus tegemist on pigem täidesaatva võimu tavapärase tegevusega. Seetõttu korrastatakse eelnõuga vallavolikogu, vallavalitsuse,

vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste juhtide pädevusjaotust, säilitades samal ajal volikogu kontrolli oluliste varaliste otsuste üle.

OTSUSED

Otsus nr 25 – Tartu valla üldplaneeringu uuendamise eelnõu suunamine avalikule väljapanekule

Suunata avalikule väljapanekule Tartu valla üldplaneeringu uuendamise eelnõu „Tartu valla üldplaneeringu uuendamine Tila külas asuva Kuusisoo põik 3 / Saare kinnistu osas“.

Tartu Vallavalitsusel korraldada üldplaneeringu uuendamise eelnõu avalik väljapanek.

Määrata üldplaneeringu uuendamise eelnõu avaliku väljapaneku kestuseks 07.09.2026 kuni 06.10.2026 ja kohaks Tartu valla koduleht ning Tartu Vallavalitsuse kantselei (aadress Haava tn 6, Kõrveküla alevik).

Otsus nr 26 – Nõusoleku andmine kinnisvara võõrandamiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele nõusolek võõrandada enampakkumise korras

vallale kuuluv Äksi tee 10 kinnistu (katastritunnus 79402:001:0248, registriora nr 3374404, pindala 5505 m², sihtotstarve 100% tootmismaa) alghinnaga 39 636 eurot.

Otsus nr 27 – Tartu Vallavolikogu hariduskomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Tunnistada Tartu Vallavolikogu hariduskomisjoni esimeheks valituks Andres Kuusik ja aseesimeheks valituks Kerli Metsaste.

Otsus nr 28 – Tartu Vallavolikogu hariduskomisjoni liikme kinnitamine

Kinnitada vallavolikogu hariduskomisjoni liikmeks Ott Toomsalu.

Järgmine volikogu istung toimub 16.09.2026 kell 16.00 volikogu saalis.

Istungeid on võimalik jälgida reaalsajas ja järelvaadata Tartu Vallavolikogu Youtube'i kanalilt.

Volikogu istungite materjalid on avalikult kättesaadavad veebis: tartuvald.ee/et/volikogu-istungite-materjalid.

Tartu valla kaasav eelarve ootab taas ettepanekuid

Tekst ja foto: Kerli Koor,
Tartu valla kommunikatsioonijuht

Kaasava eelarve eesmärk on suurendada kogukonna teadlikkust valaeeelarvest, parandada kogukondade vahelist koostööd ning viia ellu uusi ideid või lahendada kohalikke probleeme.

Milliseid ideid oodatakse?

- Investeeringuideid, mille maksumaalne maksumus on 30 000 eurot.
- Rajatav objekt peab olema avalikus kasutuses ning pärast valmimist Tartu valla omandis.
- Idee ei tohi põhjustada valla järgmistele aastade eelarves ebamõistlikke lisakulusid.

Kaasava eelarve maht 2027. aastal on 60 000 eurot, ellu viiakse vähemalt kaks enim hääli saanud projekti.

Ideede esitamine toimub elektro-

2026. a kaasava eelarve hääletusel enim hääli (395) kogunud Lähte madalseikluspark.

nilises keskkonnas 1.–31. oktoobrini 2026.

Esitamisel tuleb märkida:

- esitaja nimi ja kontakt (telefon, e-post);
- idee nimetus (lühipealkiri);
- idee kirjeldus;
- sihtrühm, kes ideest otseselt kasu saab;
- hinnanguline maksumus;
- lisainfo ja vajadusel materjalid (eskiisid, joonised, fotod vms).

Esitatud ettepanekuid hindab vallavalitsuse moodustatav komisjon, mis kontrollib ettepanekute asjakohasust ja teostatavust. Vajadusel võib komis-

jon sarnased ideed kokku liita või paluda neid täpsustada. Seejärel valitakse välja ideed, mis suunatakse rahvahääletusele.

Hääletamine

- Hääletada saavad kõik vähemalt 16-aastased elanikud, kelle elukoht rahvastikuregistris on Tartu vald.
- Hääletus toimub 1.–14. detsembrini 2026 elektroonilises keskkonnas, kus on vajalik enda tuvastamine.
- Igal hääletajal on kuni 3 häält (sama idee poolt mitu korda hääletada ei saa).

Rahvahääletusel enim hääli saanud ideed viiakse ellu 2027. aastal ning nende elluviimise korraldab vallavalitsus.

Tartu Vallavalitsuse algatatud, vastuvõetud ja lõpetatud detailplaneeringud

Tartu Vallavalitsus

Tartu Vallavalitsus lõpetas oma 13.08.2026. a korraldusega nr 965 Tartu valla lõunaosa detailplaneeringu koostamise.

Detailplaneering algatati Tartu Vallavolikogu 28.02.2005. a otsusega nr 40, eesmärgiga kavandada Tartu valla lõunaosa terviklik areng ligi 600 ha ulatuses. Tulenevalt erinevast avalikust huvist jagati planeeringu koostamine erinevateks etappideks, millest viimase osa, ligikaudu 147,3 ha osas ei ole enam kui 21 aasta jooksul menetlust lõpuni viidud. Detailplaneeringu koostamine lõpetati, sest 2005. a algatatud detailplaneeringu eesmärgid ei vasta enam ruumilise arengu põhimõtetele ja suundumustele, mida näeb ette 01.08.2022. a kehtestatud Tartu valla üldplaneering.

2023. ja 2026. aastal viidi läbi planeeringuvõistlused Tartu valla lõunaosa detailplaneeringu ala osas, mille planeeringu koostamine on veel pooleli. Planeeringuvõistlused viidi läbi eesmärgiga leida alale kaasaegne ning kvaliteetne ruumiline lahendus. 2023. a võidutöö „Kes Aias“ hõlmab ligi 20 ha suurust ala ning 2026. a võidutöö „POLÜGON“ hõlmab ligi 31 ha suurust ala. Planeeringuvõistluste tulemusel on vallal kujunenud uus ruumiline visioon nimetatud alade arendamiseks. Võidutööde alusel kavandatud lahendused erinevad oluliselt 2005. aastal algatatud detailplaneeringu lähtetingimustest ning nende elluviimine eeldab uute detailplaneeringute koostamist.

Tartu valla lõunaosa detailplaneeringu koostamise lõpetamine loob eeldused antud maa-alade terviklikumaks ja kvaliteetsemaks arendamiseks, võimaldades vallal alustada uute detailplaneeringute koostamist, milles lähtutakse kehtivast üldplaneeringust, planeeringuvõistluste tulemustest ning tänapäevastest ruumilise planeerimise põhimõtetest.

Detailplaneeringu koostamise lõpetamise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus võttis vastu ja suunas avalikule väljapanekule oma 27.08.2026. a korraldusega nr 1001 Raadi alevi asuva Mõisahärä tn 3 maaüksuse detailplaneeringu.

Detailplaneering algatati Tartu Vallavalitsuse 04.10.2025. a korraldusega nr 1386, eesmärgiga suurendada Mõisahärä tn 3 maaüksusel kehtivat ehitusõigust, laiendamaks olemasolevat üksikelanamut. Planeeringuala suurus on ligikaudu 1380

m². Mõisahärä tn 3 maaüksusel asuva elamu ehitisealust pinda suurendatakse kavandatava muudatusega kuni 345 m²-ni. Ehitisealune pind suureneks planeeringu kehtestamise järgselt kuni 70 m² võrra.

Planeeringuala asub Tartu valla üldplaneeringu järgi tiheasustusega alal. Planeeritava maa-ala juhtotstarve on väikeelamu maa-ala. Väikeelamu maaalal on üldplaneeringu kohaselt lubatud ehitisealune pind kuni 25% krundi pindalast. Planeeringu eesmärk ja koostatud lahendus on kooskõlas Tartu valla üldplaneeringuga. Detailplaneering vastab valla ruumilise arengu eesmärkidele. Detailplaneeringu lahenduse on kooskõlastanud Päästeamet.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 28.09.2026–11.10.2026 Tartu Vallavalitsuse kantseleis ning Tartu valla kodulehel. Palume esitada kirjaliku arvamuse soovi korral avaliku väljapaneku ajal, hiljemalt 11.10.2026 Tartu Vallavalitsuse e-posti aadressile: tartuvald@tartuvald.ee. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust.

Vastuvõetud ning avalikule väljapanekule suunatud planeering koos lisadega lisatakse materjalide hulka hiljemalt enne avaliku väljapaneku algust.

Tartu Vallavalitsus võttis vastu ja suunas avalikule väljapanekule oma 27.08.2026. a korraldusega nr 1002 Vahi alevikus asuvate Näkirohu tn 2 ja Nõmmeringi 19 maaüksuste detailplaneeringu.

Detailplaneering algatati Tartu Vallavalitsuse 16.10.2025. a korraldusega nr 1157, eesmärgiga liita Näkirohu tn 2 ja Nõmmeringi tn 19 kinnistud üheks elamumaakrundiks ja anda ehitusõigus ning määrata arhitektuurinõuded uue abihoone projekteerimiseks ja ehitamiseks. Planeeringuala suurus on ca 3400 m².

Nõmmeringi tn 19 kinnistul asub elamu, saun ning üks alla 20 m² hoone. Näkirohu tn 2 maaüksus on hoonestamata. Ehitusõiguse kohaselt nähakse moodustatavale elamumaakrundile lisaks olemasolevale üksikelanamule ja abihoonele luba ehitada krundile 1 abihoone.

Planeeringuala asub Tartu valla üldplaneeringu järgi tiheasustusega alal. Planeeritava maa-ala juhtotstarve on väikeelamu maa-ala. Planeeringu eesmärk ja koostatud lahendus on kooskõlas Tartu valla üldplaneeringuga. Detailpla-

neering vastab valla ruumilise arengu eesmärkidele. Detailplaneeringu lahenduse on kooskõlastanud Päästeamet.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 28.09.2026–11.10.2026 Tartu Vallavalitsuse kantseleis ning Tartu valla kodulehel. Palume esitada kirjaliku arvamuse soovi korral avaliku väljapaneku ajal, hiljemalt 11.10.2026 Tartu Vallavalitsuse e-posti aadressile: tartuvald@tartuvald.ee. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust.

Vastuvõetud ning avalikule väljapanekule suunatud planeering koos lisadega lisatakse materjalide hulka hiljemalt enne avaliku väljapaneku algust.

Tartu Vallavalitsus algatas oma 13.08.2026. a korraldusega nr 966 Raadi alevi asuvate Raadiraja, Stardiraja ja Juhtimiskeskuse maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise.

Planeeringu koostamise eesmärk on kujundada multifunktsionaalne, meeldiv keskkond elamiseks, töötamiseks, puhkamiseks ning ettevõtluseks. Planeeringuga jagatakse maaüksused korterelamu-, äri- ja ühiskondlike hoonete maakruntideks ning määratakse vastavad ehitusõigused korterelamute, ühiskondliku- ning ärifunktsiooniga hoonete rajamiseks. Planeeringualale soovitakse detailplaneeringu algatamise ettepaneku kohaselt kavandada segahoonestus, milles pakutakse pindu erinevateks teenusteks ning kavandatakse ligikaudu 1450 elamuühikut. Planeeringuala suurus on ligikaudu 35,5 ha. Planeeringust huvitatud isik on Tartu vald.

Planeeringu koostamise eesmärgid on kooskõlas kehtiva Tartu valla üldplaneeringuga. Üldplaneeringu kohaselt asuvad planeeringualasse hõlmatud maaüksused segahoonestatava arenguala juhtotstarbega maa-alal, mida iseloomustab mitmekesine hoonestus ja funktsionaalsus.

Planeeringualale on 2026. aastal läbi viidud planeeringuvõistlus, mille võitsid koostöös Skepast&Puhkim OÜ, Laviin Arhitektid OÜ ja Planana OÜ arhitektid võidutööga pealkirjaga „POLÜGON“, mis võetakse aluseks detailplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.

Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisseadusest ja Tartu valla üldplaneeringust. Detailplaneeringu koostamise käigus koostatakse planeeringuala ja selle mõjuala analüüsil põhinev erinevate liikumisviiside

uuring, mis sisaldab mh auto- ja jalgrattaliikluse tekke ja parkimise nõudluse väljaselgitamist, arvestades olemasolevat ja prognoositavat liikluskoormust. Samuti tuleb läbi viia sademeveeuuring, mille eesmärk on välja selgitada sademevee käitlemiseks sobivad meetmed, arvestades planeeringuala olemasolevat olukorda ning hüdrogeoloogilisi tingimusi, kaardistada sademevee ärajuhtimiseks sobivate suublate asukohad, nende seisukorrad ning sobivus sademevee juhtimiseks.

Detailplaneeringu koostamise algatamise korraldusega ning planeeringuvõistluse võidutööga on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee

Tartu valla üldplaneeringu uuendamise eelnõu suunamine avalikule väljapanekule

Tartu Vallavolikogu otsustas oma 19.08.2026. a otsusega nr 25 suunata avalikule väljapanekule Tartu valla üldplaneeringu uuendamise eelnõu „Tartu valla üldplaneeringu uuendamine Tila külas asuva Kuusisoo põik 3/Saare kinnistu osas“ (edaspidi Saare kinnistu). Eelnõu avalik väljapanek toimub 07.09.2026 kuni 06.10.2026 Tartu valla kodulehel ning Tartu Vallavalitsuse kantseleis (aadress Haava tn 6, Kõrveküla alevik). Üldplaneeringu uuendamise eelnõu materjalid on avaliku väljapaneku jooksul kõigile kättesaadavad Tartu valla kodulehel ja Tartu Vallavalitsuse kantseleis. Tartu Vallavolikogu otsustas oma 17.09.2025. a otsusega nr 37 uuendada Tartu valla üldplaneeringu menetlust Tila külas asuva Saare kinnistu juhtotstarbe määramise osas. Üldplaneeringu uuendamise eesmärk on Saare kinnistule juhtotstarbe määramine ning kinnistule rakenduvate ehitus- ja kasutustingimuste täpsustamine. Menetlust

uuendatakse üksnes Saare kinnistu puhul, mille osas Tartu Ringkonnakohus tühistas Tartu valla üldplaneeringu. Menetlustoiminguid, mida menetluse uuendamise põhjused ei puuduta, ei korrata. Tartu vald on algatanud üldplaneeringu uuendamise menetluse ning menetluse uuendamisel alustati üldplaneeringu eelnõu koostamise etapist. Tartu Vallavalitsuse ehitus- ja planeeringuosakond on ette valmistanud Tartu valla üldplaneeringu uuendamise eelnõu, milles kirjeldatakse Saare kinnistule juhtotstarbe määramist ning Saare kinnistule rakenduvaid ehitus- ja kasutustingimusi. Koostatud eelnõu kohaselt muudetakse Tartu valla üldplaneeringus märgitud Tila küla tiheasustusega ala piiri viisil, mis hõlmab Saare kinnistu tiheasustusega alale. Üldplaneeringu menetluse uuendamise käigus määratakse Saare kinnistule nii väikeelamu maa-ala juhtotstarve kui ka kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmis- ja logistika keskuse maa-ala juhtotstarve. Tegemist on erilahendusega, mis arvestab maaüksuse praeguse sihtotstarbe ja tegeliku kasutusega ning samas määratleb ära ka kinnistu tulevased arendusvõimalused. Väikeelamumaa juhtotstarbe määramine on põhjendatud olemasoleva maakasutuse ning õiguspäraste ootuse tõttu. Võttes samas arvesse piirkonnas välja kujunenud maakasutust ning Tartu valla kehtiva üldplaneeringu eesmärki suunata piirkonda äri ja tootmistegevust, on põhjendatud võimaldada Saare kinnistu kasutamist tulevikus äri- ja tootmistegevuseks, kui kinnistu omanik seda soovib. Üldplaneeringu uuendamise eelnõu koostamise käigus on arvestatud Tartu Ringkonnakohtu otsuses välja toodud seisukohti ning täiendavalt on eelnõus põhjendatud maaüksuste kasutusvõimalusi ja piirkonna ruumilise arengu

seoseid. Koostatud eelnõus lahendatakse vaid neid üldplaneeringu ülesandeid, mis on Saare kinnistu osas asjakohased. Avaliku väljapaneku korraldamise eesmärk on avalikkuse kaasamine planeeringu koostamise protsessi, et välja selgitada kõikide planeeringust huvitatud isikute seisukohad üldplaneeringu uuendamise osas. Avaliku väljapaneku jooksul laekunud arvamuste ja ettepanekute alusel võib üldplaneeringu uuendamise eelnõu edasise menetluse käigus muutuda, kuna planeerimismenetluse eesmärk on tagada võimalikult paljusid asjaosalisi rahuldava lahenduse leidmine planeeringu kehtestamise hetkeks.

Vastavalt PlanS § 82 lõikele 2 on eelnõu avaliku väljapaneku jooksul igal isikul õigus avaldada üldplaneeringu eelnõu kohta arvamust. Arvamused edastada kirjalikult kas tavaposti või elektronposti teel eelnõu avaliku väljapaneku jooksul, hiljemalt 06.10.2026 Tartu Vallavalitsusele. Postiaadress Haava tn 6, Kõrveküla alevik (60512 Tartumaa), e-post tartuvald@tartuvald.ee.

Üldplaneeringu eelnõu avaliku väljapaneku järgselt korraldab Tartu Vallavalitsus vastavalt PlanS § 83 eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu (45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist). Avaliku arutelu aeg ja koht teatatakse eraldi kirjaga.

Soovime rõhutada, et avalikule väljapanekule mineva dokumendi puhul on tegu üldplaneeringu muutmise eelnõuga, mida uuendatakse üksnes Saare kinnistu osas. Menetlustoiminguid, mida menetluse uuendamise põhjused ei puuduta, ei korrata.

Üldplaneeringu uuendamise eelnõuga on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Vahi ja Erala vahelise ühisveevärgi ja kanalisatsiooni ehitamine

AS Emajõe Veevärk

AS Emajõe Veevärk alustas Vahi aleviku ja Erala küla vahelise uue ühisveevärgi ja kanalisatsioonitorustiku ehitusega.

Rajatakse ligi 6 kilomeetri pikkune ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitorustik, mis ühendab kaks piirkonda ühtseks ja töökindlaks veevarustuse ning reovee ärajuhtimise süsteemiks.

Ehitustööde käigus rajatakse:

ligi 6 km joogivee- ja survekanalisatsiooni põhitorustikku; liitumisvõimalused olemasolevatele ja

tulevastele arendusaladele;

8 maa-alust tuletõrjehüdranti piirkonnas tuleohutuse parandamiseks; torustiku hooldus- ja käitlussõlmed, sealhulgas õhuärastus-, läbipesu- ja tühjendussõlmed.

Valdav osa torustikust rajatakse kinnisel meetodil ehk suundpuurimise teel, mis vähendab mõju liiklusele, olemasolevale taristule ja ümbritsevale keskkonnale. Tööd on kavandatud nii, et need häiriks võimalikult vähe piirkonna elanikke ja liiklejaid. Valmiv ühendus parandab piirkonna joogivee varustuskindlust, loob paremad või-

malused uute elamu- ja ettevõtlusalade arendamiseks ning tagab töökindlama reovee ärajuhtimise.

Tartu vallavanema Jarno Lauri sõnul on valla jaoks kõige olulisem, et lokaalsed puhastid ja puurkaevud asendatakse korralike süsteemidega. „See parandab nii tarbijate joogivee kvaliteeti kui ka Emajõe seisundit,“ lisas ta.

Riigihanke tulemusel valiti ehitustööde teostajaks Wesico Project OÜ. Lepingu maksumus on 941 554,32 eurot ning ehitustööde valmimise tähtaeg on 2027. aasta maikuu. Ehitustöid rahastab Tartu vald.

Õvanurmes on naabrivalve!

| MTÜ Eesti Naabrivalve

28. juulil allkirjastati Tartu vallamajas Õvanurme naabrivalve sektori loomise ja koostööleping. Uue sektoriga liitus 10 majapidamist ning Õvanurmest sai Tartu valla viies naabrivalve piirkond.

Koostöölepingu sõlmisid Õvanurme piirkonna elanikud, Tartu Vallavalitsus, Politsei- ja Piirivalveamet ning MTÜ Eesti Naabrivalve. Lepingu allkirjastamisel osalesid Tartu vallavanem Jarno Laur, Tartu politseijaoskonna juht Andrus Reimaa ning MTÜ Eesti Naabrivalve tegevjuht Henrik Pöder.

Õvanurme sektori loomine ühendab piirkonna pered selge ja ühise eesmärgi ümber: hoida oma kodukohta, märgata enda ümber toimuvat ning teha koostööd nii igapäevaste turvalisusküsimuste kui ka kogukonnas tekkivate murekohtade lahendamisel.

Naabrivalve sektori loomisega määratakse piirkonnale kontaktisik, luuakse elanike omavaheline infovõrgustik ning lepatakse kokku koostöö Eesti Naabrivalve, kohaliku omavalitsuse ja politseiga. Eesti Naabrivalve toetab sektorit teabe, ennetusmaterja-

Foto: Tartu Vallavalitsus

lide, nõustamise ja edasiste ühisteguvuste korraldamisel.

Jyväskylä linna delegatsioon elas kaasa WRC Rally Estoniale

Tekst ja foto: Kerli Koor,
Tartu valla kommunikatsioonijuht

16.–19. juulil võõrustas Tartu vald oma Soome sõpruslinna Jyväskylä delegatsiooni, kuhu kuulusid Jyväskylä linna kommunikatsiooni- ja turundusdirektor Emmi Hyvönen, rahvusvaheliste suhete juht Satu Heikkinen, finants- ja haldusjuht Mari Karppi, volikogu liige Ari-Pekka Liukkonen, Kesk-Soome Maakonnakoostöö esimees Tahvo Anttila ning kunsti- ja kultuurispetsialist Kimmo Suortamo.

Visiidi keskmes oli osalemine WRC Rally Estonia etapil, mis on kujunenud

Eesti üheks olulisemaks rahvusvaheliseks spordisündmuseks. Kuigi Jyväskyläl on aastakümnete pikkune kogemus maailmatasemel ralli korraldamisel (nende rallitraditsioon ulatub 75 aasta taha ning Rally Finland kuulub autoralli maailmameistrivõistluste legendarseimate etappide hulka), pakus Rally Estonia külalistele põnevaid elamusi ja uusi kogemusi. Delegatsioon sai osa ralli meeleolust ning nägi, kuidas on Eestis üles ehitatud rahvusvahelise spordisündmuse korraldus ning millist mõju avaldab see kohalikule kogukonnale, turismile ja piirkonna arengule.

Tartu valla ja Jyväskylä linna koostöö on kestnud üle 30 aasta. Selle aja

jooksul on vahetatud kogemusi ja häid praktikaid tööstuspiirkondade arendamise, planeeringute ning kohaliku omavalitsuse töökorralduse valdkondades.

Jyväskylä delegatsioon rallil.

Tartu vallast sügisperioodil toetuste taotlemine

Tartu valla iseteeninduskeskkonnas SPOKU on võimalik esitada kõiki taotlusi elektrooniliselt. Iseteenindus kiirendab menetlemise protsessi ja vähendab puudulike taotluste arvu. Taotluste esitamine elektrooniliselt on mugav ja kiire.

Iseteenindusel on olemas ühenduvus rahvastikuregistriga. Kõik esitatatud taotlused registreeritakse automaatselt dokumendiregistris.

Alljärgnevalt on välja toodud nimekiri toetustest, mis tuleb esitada 1. novembriks ja mis on sissetulekust sõltumatud. **Kogu info toetuste kohta leiad Tartu valla kodulehelt: www.tartuvald.ee**

Spordiklubide ja eraõiguslike spordikoolide toetust saab spordiklubi või -kool 5–19-aastasele sportlasele, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Tartu vald.

Noorte huvitegevuse ühingute ja erahuvikoolide toetust saab erahuvikool või ühing 5–19-aastasele õppurile, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Tartu vald.

Ürituse korraldamise toetust võib taotleda sündmuse korraldamiseks mis toimub Tartu vallas või on muul viisil seotud Tartu vallaga.

Kaasfinantseerimise toetust saab taotleda mittetulundusühing või sihtasutus teistest fondidest taotleta-

vate kogukonna ja piirkonna arengule suunatud tegevus- ja investeringuprojektide läbiviimiseks vajaliku omaosaluse tagamiseks.

Tegevustoetust saavad valla avalikes huvides tegutsevad ja vallaelanikele suunatud mittetulundusühendused oma tegevuse toetamiseks.

Projektitoetust eraldatakse erinevatele sihtgruppidele suunatud tegevuste mitmekesistamiseks, Tartu valla aktiivsete elanike omaalgatuse toetamiseks ning Tartu vallas vabariiklike ja rahvusvaheliste ürituste korraldamise väärtustamiseks.

2026./2027. õppeaasta algus Tartu vallas

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

Sel aastal alustas Tartu valla kuues koolis õppeaastat kokku 1668 usinat õpilast. Neist esimesse klassi läks tänavu 215 pisikest koolijütsi.

Tartu valla kuues koolis kokku õpib sel aastal ca 100 õpilast rohkem kui eelmisel õppeaastal. Samasugune õpilaste suurenemine on olnud nii eelmisel kui ka üleeelmisel õppeaastal. Kõrveküla Põhikooli õpilaste arv on endiselt tõusuteel. Sel aastal on seal ca 20

õpilast rohkem kui eelmisel, ehk kokku 741 õpilast. Esimeses klassis alustas sel aastal viis paralleeli, kokku 85 õpilast. Lähte Ühisgümnaasiumi õpilaste arv on tänavu kokku 6 õpilase võrra väiksem – tänavu õpib Lähtel 540 õpilast. Kolmes esimeses klassis alustas oma õppeteed 38 õpilast. Tabivere Põhikooli õpilaste arv on väikeses languses. Sel õppeaastal on koolis 128 õpilast, neist esimesse klassi läks 13. J. V. Veski nimelise Maarja-Magdaleena Põhikooli õpilaste arv püsib stabiilsena. Sel aastal õpib koolis kokku 85 õpilast

kellest esimeses klassis 9.

Valla väikseima kooli, Laeva Põhikooli õpilaste arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena. Sel aastal õpib seal 47 õpilast, neist esimeses klassis alustas kooliteed 6.

Eelmisel aastal avatud Raadi Põhikooli esimeses klassis alustab tänavu neli paralleeli, 64 õpilasega ja koolis on kokku 125 õpilast.

Kuukiri soovib omalt poolt kõigile koolijuhitidele, õpetajatele, õpilastele ja nende vanematele palju kordaminekuid, rõõmsat meelt ja edu alanud õppeaastal!

LÄHTE ÜHISGÜMAASIUM,

1. a klass.

Klassijuhataja Jaana Lukanen

Kristella Karolin Keit Adamson, Chrislyn Filatov, Kärt Kirsiaed, Neleliis Kolsar, Revo Käis, Gustav Leola, Kristofer Mikk, Steven Olesk, Kirke Orav, Anni Saar, Greete Soover, Karlos Suurmets, Kristofer Täär, Harly Uibopuu, Kerli Vago, Lisandra Vasil, Valdis Vidriks.

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

LÄHTE ÜHISGÜMAASIUM,

1. b klass.

Klassijuhataja Helgi Jermolajev

Emily Engso, Rasmus Heinlo, Tuuli Hiiemäe, Adriana Järv, Kertu Loot, Sofia Makke, Remi Meilus, Rebeka Murre, Markus Mängli, Leandra Oppe, Kirke Peipsi, Adeele Johanna Pätko, Karl Mattias Saarepuu, William Soo, Travis Truija, Arden Tõnissaar, Anni Vago, Liis Vagula.

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

LÄHTE ÜHISGÜMAASIUM,

1. c klass.

Klassijuhataja Ester Aruksaar

Karmo Lepp, Armin Simmul, Ervin Simmul.

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

Lähte Ühisgümnaasium 1. september 2026, 1. c klass

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,

1. a klass.

Klassijuhataja Ester Berg

Sebastian Maru Aasmaa, Robert Hugo Antsov, Perla Kaasik, Robin Kasearu, Annabel Kauer, Emilia Kauge, Marcia Kesvatera, Anni Lehtla, Ottomar London, Pärlis Lääts, Kelly Mazin, Sienna Meos, Rebeka Pöder, Markus Põldsalu, Ines Ruul, Anora Toodre, Bruno Uibo, Kimi Urb, Sofia Johanna Villems.

Foto: Pildikompanii OÜ

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,

1. b klass.

Klassijuhataja Kristi Keem

Carl-Lucas Allik, Andre Allsaar, Mia-Eleen Juhanson, Eleri Keerd, Samuel Kesselman, Erki Kivimets, Marleen Koort, Jon Kuzemtšenko, Karl Kaspar Laur, Adella Lemba, Saskia Mällas, Varvara Nikolajeva, Victoria Ott, Hendrik Ratas, Robin Ratas, Karlis Ristee, Mirell Saarniit, Andre Sikk, Hanna Suitsmart, Natali Veesaar, Rihard Volk, Iti Öis.

Foto: Pildikompanii OÜ

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,

1. c klass.

Klassijuhataja Kersti Kont

Nora Holtsmeier, Johannes Jänes, Mila Karpenko, Nora Kesperi, Enrik Kukka, Anita Kuznetsova, Uku Kärberg, Eliise Laaneloog, Markus Alexander Lemming, Romet Meos, Saskia Oja, Sade Ossul, Mirell Padar, Liis Marii Paju, Roosy Paomets, Nolan Sebastian Pihlapuu, Ranek Rammul, Hadis Rumjantsev, Jetely Rääbis, Teele Sisask, Romer Tikerpe, Mathias Vare.

Foto: Pildikompanii OÜ

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,

1. d klass.

Klassijuhatajad Maarja Annuk ja Teele Treiberg

Kristopher Antipov, Noora Liis Laurik, Adeele Lember, Eliise Lond, Isabel Lossmann, Victoria Mänd, Hans Rutar Märss, Angelika Nigul, Liana Nigul, Cristella Otsa, Rosali Ott, Eeva-Victoria Potašenkova, Gerily Rohtmets, Adeele Rämmel, Ron Saimon Schultz, Remi-Sebastian Sommer, Raneko Torga, Andero Tuvike, Lisanna Vaiksaar, Heidi Visk.

Foto: Pildikompanii OÜ

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOL,

1. klass.
Klassijuhataja Deena Mäger

Steffi Tšudnõi.

Foto: Pildikompanii OÜ

LAEVA PÕHIKOOL,

1. klass.
Klassijuhataja Katre Sisask

Raian Sebastian Rulli, Iti Hannus, Riko Bekker, Rait Ojala, Meribel Päevloo, Triine-Ly Vaga.

Foto: Kelli Möksi

TABIVERE PÕHIKOOL,

1. klass.
Klassijuhataja Michell Luik

Kaspar Juhaste, Emma Kams, Robin Kask, Aliis Kõlu, Saskia Kõlu, Kristofer Laurits, Kardon Ken Lemming, Merili Pari, Mathias Gerret Raudsepp, Tristen Rõivas, Tevor Tammekunn, Uku Johannes Vahtra, Raiko Viitak.

Foto: Pildikompanii

J. V. VESKI NIMELINE MAARJA-MAGDALEENA PÕHIKOOL,

1. klass.
Klassijuhataja Heli Vahermets

Siiri Kallaste, Theodor Kilter, Grislyn-Renesmee Koppel, Marta-Luisa Merila, Miia Merila, Magnus Männi, Rihard Põld, Mattias Tsopp, Mirel Uusmaa.

Foto: Liisi-Triin Siimenson

RAADI PÕHIKOOI,

1. a klass.

Klassijuhataja Annaliisa Häling

Anett Adamson, Kristofer Fomin, Romet Hirs, Hendrik Jaas, Linda Triin Eleanor Jaks, Kalle Käär, Kail Kindsigo, Egert Laul, Adeele Lehist, Laura Lumi, Kaspar Nugis, Mihkel Pöder, Zoe Simona Printsman, Mirkko Rebane, Samuel Reinhold, Sandra Saksjaak, Marta Salus, Lola Sirel, Stella Mare Toll, Maddison Adelli Toll, Chris Stefan Veski.

Foto: Tiina Villako

RAADI PÕHIKOOI,

1. b klass.

Klassijuhataja Liisa Nõmmiste

Timur Guljajev, Grete Hallaste, Linette Hansen, Pip-Simone Järva, Chris-Robin Kalda, Paul Herman Kiivit, Emma Klaassen, Helmi Koha, Ruben Kuura, Toni Laur, Annabel Lätting, Kristel Matušaitytė, Emily Metsaste, Saskia Palover, Evelin Pärnmets, Elisabeth Runkaru, Vanessa Švetsova, Samuel Tokman, Herta Vissel, Karl Samuel Öunmaa.

Foto: Tiina Villako

RAADI PÕHIKOOI,

1. c klass.

Klassijuhataja Angela Otti

Abiõpetaja Tiina Saarmas

Roland Aver, Mykhailo Bezyk, Emily Daniel, Ian Galinger, Henri Hussar, Loki Junkin, Lenna Jürgenson, Saara Kivisäkk, Samuel Kungla, Lara Brianna Lember, Joosep Loodus, Erin Otsus, Lysandra Pähn, Romet Priks, Heron Rummel, Jenna Ruuto, Sophia Sõõru, Aaron Vilman, Adrian Võsoberg.

Foto: Tiina Villako

RAADI PÕHIKOOI,

1. d klass.

Klassijuhataja Merike Pedaste

Volodymyr Brovko, Carlos Kübarsepp, Saskia Külaots, Lars Tuulik.

Foto: Tiina Villako

„Hapukurgihooaeg Kõrveküla Põhikoolis“

Tekst ja fotod: Monika Jõgiaas ja Ott Toomsalu, Kõrveküla Põhikooli projektinädala peakorraldajad

Läbi õppeaastate on koolid olnud viimasel koolinädalal dilemma ees, et õppekava on läbitud, aga kool veel kestab ehk algab hapukurgihooaeg. Mida teha? Kuidas olla? Millega sisustada aega?

Tegime ettepaneku projektinädala korraldamiseks. Vastav idee küpses ERASMUS+ kursustel Ateenas ja Gentis. Otsustasime korraldada ülekoolilise ettevõtlushäkatoni.

Kuidas planeerida ettearvamatut?

Väljakutsuv on planeerida kolme suurt ettevõtmist samal ajal ning samas kohas, kus korraga toimetavad üle 800 inimese. Jälgisime, et nädal sisaldaks kõiki ainetunde, aga hoopis teistsuguses võtmes. Kõige ootamatult oli õpetajate segadus, sest nemad tahavad õpetada („Kuidas ei õpeta ega ütle, mis on õige? Mida ma siis teen?“). Ohukohti oli mitmeid: kõik ei sobi ettevõtjateks, koostöö ei pruugi alati sujuda, tähtaegadest kinipidamine on mõnikord keeruline ning mis saab, kui mitmed õpetajad jäävad sel nädalal puuduma jne. Ette pidime nägema ka võimalikud kasutatavad vahendid ning nende kogused – selle peale kulus meil kõige rohkem aega, sest pidime ennustama, mille peale võivad õpilased tulla. Meie jaoks tegi asja lihtsamaks Hea Hariduse Fond, kes meie ettevõtmist toetas ning võimaldas meil mõelda suurelt.

Kuidas oli tegelikult?

Oli ehmumist ja kohanemist, oli entusiasmi ja segadust, oli konflikte ja mugavustsoonist väljumist. Kõike seda jätkus nii õpilastele kui ka õpetajatele. 1.–3. klassi ülesandeks oli mängu loomine ja värvidega maha joonistamine kooli õuealale

1. klass juhendaja Reet Hannus: „Kui eelnevatel kuudel oli teadmatust ja sellega seoses hirmutavaid mõtteid, siis tegelikult oli korraldajatel õigus – usaldage lapsi. Lapsed oli loovad, usinad, asjalikud, tegid koostööd ning nautisid seda nädalat täielikult. Laste suust kõlas viimasel päeval korduvalt mõte: „Sellist nädalat tahaks veel!“.

Jälgides kõrvalt seda toimetamist, oli näha rahulolevaid õpilasi ja õpetajaid. Kõik askeldasid ning õhkkond selleks oli mõnusalt tõine, aga samas vaba. Kuulsin, kuidas lapsed nädala keskel

omavahel rääkisid, et tahaks uuesti esmaspäeva, sest siis algaks see äge nädal uuesti.

Lapsed olid uhked, et nende välja mõeldud mängud said päriselt kooli õuele tehtud ning ootavad juba sügist, et neid teistele tutvustada ja mängima hakata. Mõned 1.a klassi laste mõtted:

„Meil ei olnud ainult lõbus, vaid tegime tööd ja õppisime palju uusi asju.“

„Sain koostööd õppida nendega, kellega ma muidu seda ei tee.“

„Terve nädal oli täis koostööd ja lõbu ning õppida oli peaaegu, et tore.“

See oli üks vinge nädal, mille jooksul õppisid nii lapsed kui ka õpetajad. Loodan südamest, et korraldajad leiavad endas jõudu, et ka järgmisel aastal need lennukad ideed ära vormistada.“

4.–6. klassi ülesandeks oli mängu loomine, ehitamine ja kinnitamine kooli koridori seinale

4. klasside juhendaja Vladislava Mašnitš: „4. klasside juhendajana oli väga põnev jälgida, kuidas lapsed oma ideid kirja panid ning seejärel neid üheskoos ellu viisid. Klassiruumis valitses loomulik segadus, kuid lõpuks õnnestus kõigil gruppidel luua päris oma mäng. Tegu oli protsessiga, mis nõudis loovust, koostööoskust, kannatlikkust ja vastutuse võtmist. Oli rõõm jälgida, kui palju erinevaid tugevusi lastes peitub. Mõni paistis silma suurepärase joonistusoskustega, mõni oskas osavalt kasutada tööriistu ning mõni võttis loomulikult enda kanda grupi juhtimise rolli. Projekti käigus õppisid lapsed oma ideid väljendama, teistega arvestama ja ühise eesmärgi nimel töötama. Samas tõi projekt välja ka valdkonnad, mis vajavad veel harjutamist. Esimesed päevad, mil tuli peamiselt arutada ja plaane teha, osutusid paljudele väga keeruliseks. Mõnel lapsel hakkas selle tõttu isegi esialgne entusiasm kaduma.“

Lapsed on harjunud kiire praktilise tegevusega ning pikemad arutelud nõudsid neilt suurt keskendumist. Ka meeskonnatöö ei olnud kõigi jaoks lihtne. Mõned õpilased vajasisid rohkem juhendamist, et leida endale sobiv roll, et aktiivselt panustada. Väljakutseks kujunesid ka esinemised. Oma töö tutvustamine publiku ees nõuab julgust ja ettevalmistust ning paljudel lastel selline kogemus veel puudub. Just seetõttu oli väärtuslik näha, kuidas gruppide enesekindlus projekti jooksul järk-järgult kasvas.

Kokkuvõttes näitas projekt, et meie õpilastes on palju loovust, häid ideid ja soovi tegutseda. Samal ajal andis see võimaluse märgata oskusi, mida tuleb tulevikus veel arendada, näiteks koostööd, iseseisvat algatamist, aruteludes osalemist ja avalikku esinemist. Sellised ettevõtmised aitavad lastel õppida viisil, mida tavapärasel klassitunnis alati kogeda ei saa, ning seetõttu on nende väärtus koolielus väga suur.“

6. klassi juhendaja Kadi Mikk: „6.b jaoks oli projektinädal põnev, sest pakkus vaheldust tavalisele õppetööle. Nädala jooksul valmis õpilastel neli vahvat ja eriilmelist mängu. Õpilastele meeldis neid planeerida ja ehitada ning oma tööd ise juhtida: „Mulle meeldis väga see, et kõigil oli oma osa projektis ning kõik said teha kõike.“ Lisaks andis pro-

I kooliastme projektinädala osalised õues värvides.

Ettevõtlusmessi auhinnalised koos žüriiga.

jektinädala ülesanne õpilastele võimaluse kasutada oma fantaasiat: „Mulle meeldis, et saime ise mängu välja mõelda ja loovad olla.“ Projektinädal kinnitas õpilastele, kui oluline on teha teistega koostööd. Hästi toimisid rühmad, kus osati ülesanded omavahel ära jagada: „Mulle meeldis see, et me saime valida, kes läheb asju tooma, kes ehitab.“ Rühmatööga ei olnud rahul need õpilased, kelle rühmas leidis liikmeid, kes asja tõsiselt ei võtnud: „Mulle ei meeldinud see, et mõnes grupis ei teinud kõik kaasa.“ Selles, kas projektinädalat võiks ka edaspidi korralda, õpilased isegi ei kahtle.“

7.–9. klassi ülesandeks oli minifirma loomine, prototüübi valmistamine ja osalemine ettevõtlusmessil.

Nädal lõppes ettevõtlusmessiga, kus oli žüriiliikmeteks abivallavanem Agu Laas, ettevõtte Tükike Puitu OÜ esindaja Jannek Jalajas ja eesti keele õpetaja Anu Širogorov. Anu kirjutab: „Mul oli au

kuuluda Kõrveküla Põhikooli esimese ettevõtlusmessi žüriisse. Nagu õigele messile kohane, tuli III kooliastme õpilastel oma ideid tutvustada ja need n-ö maha müüa. Ideid oli erinevatest valdkondadest – alates toiduainetest kuni matkatarveteni. Valmistati nii tervislike kummikommed, looduslikke sääsetõrvahendeid, lauamänge kui ka näiteks lipuvärvides küünlaid. Tootelesitlused olid erineva pikkuse ja põhjalikkusega ning nii mõnelgi ideel on potentsiaal kasvada millekski suuremaks. Oli neid, kel juba kodulehtki olemas, ning neid, kelle idee on alles teostamisel.

Õpetajana neid noori, oma kooli õpilasi kuulates ei saanud ma tunda muud kui meeletut uhkust. Uhkust selle üle, kui põnevad ideed meie õpilastel on, ning ka selle üle, et nad julgesid oma eakaaslaste ette astuda ja oma minifirmat tutvustada. Saan ainult loota, et see mess, oma ideede tutvustamine ja kaitsmine innustas neid noori olema ettevõtlikud

mad ning aitas mõista, et väga suur osa sellest, mida nad saavutada tahavad, sõltub neist endist.“

Nii tegus ja toimekas nädal tõi kogukonna kokku. Soovime tänada koolitöötajaid ja õpilasi, kes osalesid selles loomeprotsessis. Soovime tänada Tartu valla Hea Hariduse Fondi, mis võimaldas projektinädalat teostada ning ettevõtjateks kehastunud õpilastel oma ideed päriselt ellu viia. Samuti soovime tänada meie sponsoreid (Tartu vald, Huum, Boku, Coop Tartu, Vasula aed, Ikodor, Tulikivi Ahjud, Akros, Uuskasutuskeskus, Unicorn disain), kelle auhinnad tõid noortele ettevõtjatele naeratuse suule. Suured tänud meiega kaasamõtlejatele, sest järgmise õppeaasta projektinädala korraldaja on juba leitud.

Meie omalt poolt anname teatepulga järgmistele edasi.

Jätkub Erasmus+ õpirändeprojekt „Projektõppe rakendamine Kõrveküla Põhikoolis“

Kaasrahanud Euroopa Liit

Tekst ja foto: Juta Laane,
Kõrveküla Põhikooli projektijuht
ja saksa keele õpetaja

Kõrveküla Põhikoolis jätkub Erasmus+ õpirändeprojekt „Projektõppe rakendamine Kõrveküla Põhikoolis“, mis kestab 18 kuud ning mille elluviimine toimub ajavahemikus 01.06.2025 kuni 30.11.2026.

Selle õpirändeprojekti raames on toimunud juba 20 õpirännet, 7 ootab veel ees. Kokku 27 õpirännet jaotuvad nii: 17 õpirännet töövarjutamise raames ja 10 õpirännet, et osaleda viiel erineval kursusel. Kõik 5 kursust, millel meie õpetajad osalevad, said valitud nii, et sinna oleks võimalik reisida keskkonnakestlikult ning et kursuste toimumiskohad ei asuks meist väga kaugel. Kuna Kõrveküla Põhikool soovib edendada koolipere seas keskkonnasäästlikku ja keskkonna suhtes vastutustundlikku käitumist, soovime olla õpetajatena eeskujuks.

Nüüd aga lähemalt juba toimunud õpirännetest:

Karita Lõbu ja Hanna-Liisa Nõmme osalesid kursusel „Project-Based Learning: Make Students' Learning Real and Effective!“ Amsterdamis, Hollandis. Mõlemad osalejad jäid kursusega väga rahule ning koolitus andis häid ja

rakendatavaid ideid, mida sai siduda kooli projektinädalaga ning lisaks sellele konkreetseid näiteid, kuidas muuta õppimine efektiivsemaks.

Monika Jõgiaas, Ott Toomsalu ja Heiki Rokka osalesid kursusel „Innovative Educational Leadership: Your Soft Skills Toolkit“ Belgias, Gentis. Eesmärk oli omandada ühised väärtused juhtimise ja korraldamise valdkonnas seoses õppekava laiendava õppe ning projektõppe ülekooliliseks muutumisega.

Ester Berg ja Liisi Kärsin olid töövarjuks Prantsusmaal, Nice'i linna koolis. Õpetajate töö jälgimine ja ise keeleõppijana osalemine aitas paremini mõista õpilase vaatenurka ning mõelda sellele, kuidas õppetööd klassis veelgi paremini õppijale kohandada.

Annabel Huik, Helena Rõžova ja Anna-Liisa Kirsch olid töövarjuks ühes Horvaatia koolis Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskog Zaboki linnas.

Piret Jõul, Helis Hani ja Einar Nõmme olid töövarjuks teistes Horvaatia koolides Korčula saarel: Smokvica Osnovna škola, Blato Osnovna škola ja Korčula Osnovna škola.

Külvi Rebaste ja Jana Post olid töövarjuks Austrias, Viini linna kahes koolis Volksschule Wien ja Bundesrealgymnasium mit musischer Ausbildung Wien. Tiina Niine ja Juta Laane olid töövarjuks

Einar Nõmme, Piret Jõul ja Helis Hani töövarjuna Korčula saarel Horvaatias.

Itaalias, Bergamo linnas asuvas koolis Liceo Linguistico, Giovanni Falcone'.

Juta Laane osales kursusel „Effective School Leadership: Implementing Continuing Learning for All“ Nice'i linnas Prantsusmaal.

Piret Sillamaa ja Regina Roostar osalesid kursusel „Project-Based Learning (PBL) and Content and Language Integrated Learning (CLIL) to Improve Student Engagement“ Firenzes Itaalias. Nii saigi lühidalt kokku võetud toimunud 20 õpirännet. Erasmus+ õpirändes osalemine on õpetajatele suurepärane võimalus enesetäiendamiseks ja õppimiseks rahvusvahelises keskkonnas. Ees on ootamas veel 7 õpirännet: meie kooli sotsiaalpedagoogid Reet Hannus ja Marina Paddar osalevad oktoobri keskpaigas kursusel „Enough Theory, Let's Play! Fun Games for Developing the Whole Child“ Nice'i linnas, Prantsusmaal. Lisaks toimub 5 õpirännet töövarjutamise raames.

260 aastat Tammistu kooli asutamisest

Kristiina Timma,
MTÜ Tammistu Rahva Seltsi esimees

Laupäeval, 22. augustil, toimus Tammistu külaplatsil Tammistu kooli vilistlaste kokkutulek ja külapäev, mis oli pühendatud 260.-ndale Tammistu kooli aastapäevale.

Avasime pidulikult Tammistu koolimaja endises asukohas (praegusel külaplatsil) kooli auks mälestuskivi. Seda kivi olid soovinud mitmed kooli endised vilistlased juba aastaid, mistõttu sai nende soov sel kaunil kujul täidetud. Tammistu kooli mälestuskivi leidmise, kohaletoomise ja paika sättimise eest täname Toivo Timmat. Lisaks olime Tammistu Raamatukogu-Külakeskuse saali üles seadnud aasta jooksul kogutud ja väljaotsitud materjalide põhjal sisuka näituse „Tagasivaade Tammistu koolielule läbi aegade“. Tammistu kooli ajalugu uurisid, fotosid ja mälestusi kogusid ning näituseks kokku seadsid Ingrid Matteus, Sigrid Vaher, Astrid Tuisk, Hellen Karu, Silja Lipping, Britta Jürgenson ja Kristiina Timma. Ettevalmistused selle suurepärase päeva teostamiseks toimusid terve aasta vältel, mil kogusime kooli ajaloo kohta fotosid ja meenutusi. Lisaks panime kokku laiaulatusliku ja läbimõeldud programmi, et päev tooks inimestes esile mälestusi kooliajast ja pakuks vanu või ka uusi kohtumisi kõigile kohaletulnutele. Hoolimata vihmast ja tuulisest

ilmast oli kohal üle 200 külalise. Meil oli külaliste seas au tervitada ka kahte endist Tammistu kooli õpetajat: õp. Milvi Tislerit ja õp. Helju Kerni.

Päeva saatsid Väägvere Pasunakoori esituses kaunid muusikapalad, Hugo Reinthali loetud vahetekstid Hans Vaheri kooliaja memuaaridest, Loore Hoffmanni kaunis lauluhääl, Tartu valla muusikakooli kitarriõpilaste ansambel Karel Kasaku juhendamisel, Kõrveküla Põhikooli noored rahvatantsijad Helen Pilli juhendamisel ja vihma trotsides kuulasime ka mõne loo ansambli Nukker Kukeke repertuaarist. Olgu öeldud, et mitmed nendest eelpool mainitud esinejatest olid Tammistu juurtega. Astrid Tuisk tegi põgusa ülevaate Tammistu kooli kujunemisest ja ajaloost. Päeva juhtisid Kristiina Timma ja Britta Jürgenson.

Juba järjekorras viiendat aastat oli külapäeval esindatud MTÜ Tammistu Rahva Seltsi kohviku telk, kus pakuti suurepäraseid ja isuäratavaid küpsetisi. Lisaks oli külla tulnud Äksi Äge, kes pakkus inimestele sooja kõhutäit. Lastele olime ette valmistanud erinevaid murumänge, lisaks sai näomaalinguid ja õnneloosi.

Kogu see suur ja tore päev toimus paljude inimeste koostöös. Iga inimese mistahes panus on hindamatu väärtusega! Ürituse toimumist toetasid MTÜ Tammistu Rahva Selts, Tartu vald, Kohaliku Omaalgatuse Programm ja erai-

Päevajuhid (vasakult) Kristiina Timma ja Britta Jürgenson koos Hugo Reinthaliga.

Külapäevale kogunenud rahvas. Fotod: Katrin Sisask.

sikulised annetajad. Päeva jäädvustati nii foto- kui ka videopildis, sellekohast infot saab Tammistu Rahva Seltsi Facebooki lehelt.

Tutvumine kodukohaga

Helgi Säär, Laeva Pensionäride Seltsi juhatuse liige

29. juunil kogunesid meie eakad Käreverre, kus kohtusid kapten Andres Põhjalaga.

Kõik osalised kohal, palus kapten meid laevale Ahti ja oligi aeg asuda tee. Laevaga alustasime teekonda mööda jõge Palupõhja poole. Ilmaga meil vedas, kuna oli soe ja päiksepaisteline päev. Teel olles rääkis Andres ka natuke ajaloost ja näitas umbkaudset kohta, kus asusid metsavendade punkrid. Palupõhjas tähistasime nende kahe kaaslase sünnipäevi, kes mais ei saanud koos meiega viibida. Palupõhjas jalutasime ringi ja vaatlesime loodust, mis veel

inimkätest puutumata. Jõel olles sai ka nautida ja vaadata puutumata loodust ja näha, kuidas veised seal elavad ja söövad. Kapten Andres kostitas meid ka ise tehtud söögi ja suitsukalaga. Ta oli hoo-

litsenud ka muusika eest. Saime laulda kitarri saatel ja kuulata lõõtsamuusikat. Aitäh meeldiva laevasõidu ja päeva eest, kapten Andres Põhjala.

Laeva pensionärid avastasid Põhja-Eesti pärleid

Ülle Talv,
Laeva Pensionäride seltsi esinaine

Laeva Pensionäride seltsil avanes 13. augustil imeline võimalus võtta ette meeleolukas ja kultuurist pakatav ekskursioon Põhja-Eestisse.

Päev täis unustamatuid elamusi sai teoks tänu Tartumaa Arendusseltsi projekti toetusele: ESF+ meede 21.4.9.2 „Kogukonna juhitud kohalik areng“. Sõit kulges sujuvalt ning esimeseks imetusobjektiks oli ajalooline Keila-Joa lossis Schloss Fall, kus giidi põnevad jutustused viisid seltsi rännakule läbi lossi kireva ajaloo ja väärika arhitektuuri. Veel oli seal imeline riidemood läbi aegade. Päeva krooniks oli ühine

lõunasöök hubases Laulasmaa kohvikus Ott & Matilda. Koduse ja sooja õhkkonnaga kohvik pakkus väsinud ränduritele maitsvat kehakinnitust ning head seltskonda. Päeva üks oodatumaid hetki oli külastus Arvo Pärdi Keskusesse Laulasmaal. Kohapealne giid tegi meile imelise ekskursiooni ja andis ülevaate helilooja loomingust ja eluteest. Seda täiendas film Arvo Pärdi elust. Lisaks muusikalisele ja eluloolisele rännakule lummas meid keskuse unikaalne arhitektuur – vaade otse rohelistesse männimetsa. Erilise elamuse pakkus ka tõusmine keskuse vaatetorni, kust avanes unustamatult ilus ja kauge vaade merele. Reisiseltskond naasis koju puhanuna, täis uusi teadmisi ja tänutunnet südames. Laeva

Pensionäride selts tänab südamest kõiki korraldajaid ning Tartumaa Arendusseltsi, kes aitasid selle kauni ja sisuka päeva teoks teha!

Otslava külapäev – kui kogukond teeb koos ära

Tekst ja foto:
Jane Pärtelpoeg, Otslava Külaselts

Küla tugevust näitab see, kui palju inimesi tuleb kokku ühise eesmärgi nimel. Just seda kinnitas tänavune, juba 11. Otslava külapäev.

11. juuli oli Otslava jaoks eriline päev, sest kokku tuli rekordilised 75 külapäevalist ja esimest korda korraldas külapäeva tänavu mais loodud MTÜ Otslava Külaselts. Veel mõned nädalad enne pidu käis külaplatsil vilgas töö – vana tantsulava lammutati ning külarahva annetuste, vabatahtliku töö ja ühise ettevõtmise tulemusena valmis uus tantsulava ning värkendati Külakoda. See on ehe näide sellest, mida inimesed suudavad koos ära teha.

Külapäev kulges läbi kolme paiga, millest igaühel oli oma lugu. Päikesepargis peeti traditsioonilised sportmängud. Kavas olid kettagolf, vibulaskmine, pet-tank, Kurn I, Kurn II ja korvpallivisked. Iga ala eest hoolitsesid oma vabatahtlikud kohtunikud. Ka kõige väiksematele külastele oli oma võistlusala. See on meie jaoks oluline, sest soovime, et lastel tekiksid juba varakult head mälestused oma kodukülalt ning soov tulla siia tagasi ka aastate pärast.

Kui sport tehtud, koguneti Tammesallu ühisele külasupile. Lepiku talu perenaise Tiina keedetud supp sai kiiresti kiita ning Birgiti pannkookide järele lookles peaaegu katkematu järjekord. See oli nii hea vaatepilt, et järgmise aasta korraldajatel on üks otsus juba tehtud

– pannkookide küpsetajaid on kindlasti rohkem vaja.

Õhtul kohtuti Külaplatsil, kus autasustati sportmängude parimaid, mängis ansambel Maarjakannel ning kaeti kohvilaud. Svetlana valmistatud küpsetised kadusid laualt sama kiiresti kui Birgiti pannkoogid päeval. Kuigi õhtusele programmile kaasa elajate arvu vähendas tugev äikesetorm, ei suutnud vihm rikuda seda, mille pärast inimesed kokku tulid – koosolemise rõõmu.

Üheks meelde jäävaks hetkeks kujunes Küla Raudnaela tunnustuse esmakordne üleandmine. Selle pälvis kuus inimest, kelle töö ja pühendumine on aidanud Otslaval edasi liikuda. Loodame, et sellest saab ilus traditsioon – märgata ja tänada neid, kes kõige rohkem panustavad.

Enim rõõmu hoopis üks teine muutus. Tänavu on kasvanud nende inimeste ring, kes soovivad küla tegemistele oma öla alla panna. Üha rohkem leitakse aega tulla talgutele, aidata ürituste korraldamisel või toetada ettevõtmisi oma oskuste ja vahenditega. Sellest sünnibki päris kogukond.

Otslava Külaselts loodi eesmärgiga hoida ja arendada küla ühiseid paiku, arendada küla heakorda ning muuta elukeskkond turvalisemaks. Täna on seltsil 18 liiget, kuid usume, et see on alles algus.

Rõõmustav on ka see, et Jõgeva Majandusühistu valis Otslava Külaseltsi 2026. aasta III kvartali kohaliku elu edendamise stipendiumi saajate hulka.

Tänu sellele saame juba peagi jätkata Külakodja korrastamist ja rajada trepid. Otslava on väike, kuid elav küla. Viimasel aastatel on siia kolinud uusi peresid ning talveõhtutel paistab küla akendest üha rohkem valgust. Tänavune külapäev tõi kokku nii praegused elanikud kui ka põliselanike järeltulijad, kelle meenutused sidusid mineviku tänase päevaga. Sama oluline on vaadata tulevikku. Järgmisel aastal soovime külapäeva korraldamisse kaasata noormehed Pruuli ja Kadakatiigi talust, et et anda kogukonnale teda noortest kasvavatest sporditähedest.

Otslava külapäev toimub traditsiooniliselt iga aasta juulikuu teisel laupäeval. Oled oodatud 10. juulil 2027. Kui tunned, et soovid sellele loole kaasa aidata, oled oodatud Otslava Külaseltsi liikmeks, vabatahtlikuks või toetajaks.

Rohkem infot: Jane Pärtelpoeg, Otslava Külaselts, 528 6526, jane.partelpoeg@gmail.com

Külaseltsi tegevust saab toetada ka annetusega: MTÜ Otslava Külaselts, IBAN: EEO44204278643400400. Selgitus: Annetus Otslava Külaseltsile.

Päikesepargis.

Äksi kirik saab uue katuse!

Tekst ja foto: Äksi Andrease
koguduse nimel – Aune Sepp

Juulikuu algusest peale on Äksis kiriku juurest kuulda peale pühapäevase kellalöökide uusi tugevaid häáli: lammutatakse, kopsitakse, saetakse, vuristatakse akutrelliga. Mitte keegi naabritest ei kurjusta, et nende kodurahu oleks häiritud.

Muidugi mitte! Otse vastupidi: tunneme rõõmu, et lõpuks saime alustada kiriku katuse remonti.

Eelmise aasta sügisel esitasime Äksi Andrease Kiriku kogudusega projekti taotluse Eesti Kultuuriministeeriumi Muinsuskaitseametile kiriku katuse uuendamiseks. Ootus tasus end ära: meile eraldati 200 000 eurot. Täiendava 20%-se omaosalusega peaksime saama esimese etapiga umbes veidi üle poole katuse vahetusest tehtud. Planeeritult esitame koguduse juhatausega lähitulevikus jätkuprojekti taotluse ning loodame siis remonti jätkata. Oleme väga tänulikud, et Muinsuskaitseametist on meid nõustanud nõunik Inga Kirss, kellega

koostöö on laabunud asjalikult ning professionaalselt.

Ehitushanke võitis ehitusfirma Vennad Ehitus OÜ, kes tegeleb ehitus- ja restaupeerimistöödega peamiselt Lõuna-Eesti piirkonnas. Me rõõmustame, et peatöövõtjana annab Vennad Ehitus alltööd meie kandi väiksematele firmadele spetsiifiliste tööloikude tegemiseks. Nii on ka järelevalvet ja hiljem garantiid tõhusam tagada.

Kuna katuse uuendamise käigus esineb üksteise järel planeerimata puidu-pleki-kiviseina ja konstruktsioonide parandustöid, siis on meile väga oluline, et kogu katusega seotud tööd lõpetataks järgmise aasta lõpuks. Tore on kogeda, et abikäe ulatavad mõne kiirema töö jaoks lihtsalt heast tahtest omakandi mehed, kõrvaldades teelt mõne suure kivi või abistades mõne puuduva tööriistaga.

Kutsume üles iga inimest ning firmat, kellele Äksi kirik tähtis on, kes külastavad kirikut või mööduvad Äksist: olge helled toetama kirikukatuse remonti, abiks on iga euro!

Kiriku uks ja annetuskast on avatud kõigil päevadel kl. 8.00–20.00. Samuti saab annetada kiriku uksele oleva QR-koodi abil või toetada ehitustöid Äksi Andrease koguduse arveldusarve kaudu märksõnaga „katuse remont“. Äksi Andrease Kogudus EE39 1010 1520 0180 7001 (SEB pank).

Tartu valla noortepäev trotsis vihma ja tõi kokku noored üle valla

Triinu Arund, Tartu valla
Noorsootöö Keskus juhataja

22. augustil toimus Maarja-Magdaleenas Tartu valla noortepäev, mis pakkus noortele vaatamata heitlikule ilmale rõõmu, põnevaid tegevusi ja võimalust koos aega veeta.

Vihmasadu ei suutnud peomeeleolu rikuda ning päeva jooksul jagus nii naeru, võistluspinget kui ka muusikat. Lisaks meelelahutusele said noored päeva jooksul kaasa ka uusi teadmisi ja oskusi, mida pakkusid erinevad töötoad. Väga meeleolukas oli spordikooli läbiviidud vibu õpituba, kus noored said proovida midagi uut ja panna proovile oma täpsuse. Hoolimata vihmast olid kohal ka noorte lemmikud parkuuripoisid Vabadusspordist, kes pakkusid põnevat kaasaelamist ja näitasid oma oskusi. Noorte heaolu spetsialist Kersti pakkus noortele võimalust unistada ning mõelda oma soovidele ja tulevikuplaanidele. Noortevolikogu noored tutvustasid noortevolikogu tegevusi ja võimalusi, et noored teaksid, kuidas kaasa rääkida

ja oma ideid ellu viia. Lisaks olid kohal Tartu Noorsootöö Keskuse mobiilsed noorsootöötajad koos MoNo bussiga. Fotoboxis said kõik teha pilte endast ja sõpradest just nii, nagu igaüks seda soovis. Üheks päeva oodatud ettevõtmiseks oli viguritega lõbus „noored vs. valla juhid“ võistlus. Sel aastal pakkusid noortele tugevat konkurentsi ka külalised perekodust, kes saavutasid lõpuks võiduka tulemuse. Võistlus tõi osalejates esile nii lusti kui ka oskust koos töötada ja tegutseda ühtse meeskonnana.

Üritusel anti üle ka Tartu valla noortevaldkonna aasta teo 2026 tunnustus. Selle pälvisid Tartu valla noortevolikogu noored inspiratsioonipäeva korraldamise eest. 1. mail toimunud inspiratsioonipäeva keskmes oli noore inimese vaimne tervis. Noorte eestvedamine tõi kokku noored, kelle jaoks on oluline enda tervis ja heaolu.

Noortepäeva üheks tipp hetkeks oli Kozipi esinemine ning õhtu lõpetas Arop, kelle muusika andis päevale meeleoluka lõpu. Plaanitud vahupidu ja tuleshow jäid kahjuks vihma tõttu ära.

Noortepäeval anti üle Tartu valla noortevaldkonna aasta teo 2026 tunnustus. Selle pälvis Tartu Valla Noortevolikogu ürituse „Vaimse tervise inspiratsioonipäev noortele“ korraldamise eest. Fotol Tartu valla Noorsootöö Keskus juhataja Triinu Arund (vasakul), noortevolikogu eestvedajad ja abivallavanem Agu Laas (paremal). Foto: Kerli Koor

Suur tänu Coop Maarja-Magdaleena kauplusele, kes pani välja loosiauhinnad! Samuti täname südamest Maarja-Magdaleena noortekeskuse noorteteaktiivi, noorsootöötajat Anne-Liisi ja maitstva söögi eest imelist kokka Kirstit. Sügav kummardus kõigile külastajatele, kes ilma trotsides kohale tulid ja päeva nautisid.

Tartu valla noortepäev näitas taas, et hea seltskond, ühine tegutsemine ja rõõm loovad toredate päeva ka siis, kui ilmataat just kõige heldem ei ole. Kohtumiseni 2027. a 19. augustil Kõrvekülas.

Tahe Tantsurühmad käisid Põhja-Makedoonias

Anette Lauri,
Tabivere Rahvamaja juhataja

21.–25. juuli veetsid Tahe rahvatantsurühmad Põhja-Makedoonias „Ohrid Waves“ festivalil.

Festival oli põnev ning teekond sinna täis väljakutseid. Saime kogeda nii kohvri ja telefoni kadumist kui ka kiiret õmbelusoskust vahetult enne lavale asumist.

Õnneks lõpp hea, kõik hea ja mis peami-

ne – Tahe püsis terve reisi!

Meie oleme indu täis ja jalad juba sügelevad uuel hooajal tantsima, sest ees seisavad Naiste tantsupidu ja Kagu-Eesti tantsupidu.

PS! Uued festivalisihkohad on ka välja valitud

Kui tekkis huvi ja soovid samuti tantsima tulla (sega- või naisrühma), võta ühendust 5044479. Trennid toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti!

Võõrnälkjate sügisene tõrje

Roman Zuzjonok,
Keskkonnaameti loodushoiutööde osakonna vanemspetsialist

Võõrnälkjatel – hispaania teeteol ja mustpeanälkjal – on suve teises pooles alanud paaritumis- ja munemisperiood.

Nüüd on oluline lisaks isendite tõrjele otsida ja hävitada ka munakogumeid. Tigude areng sõltub nii ilmastikust (sademed, temperatuur) kui ka toidu kättesaadavusest. Suurem osa kevadel koorunud hispaania teetigudest saavutab meie oludes suguküpsuse juuli lõpust septembrini. Paaritumisele järgneb munemisperiood. Pehmete ja niiskete ilmadega võivad teeteod muneda hilissügiseni.

Teetigu paigutab munad väikeste kobaratena näiteks kõdukihti, lehe- ja kompostihunnikutesse ning kasvuhoone servade alla. Sügisel võivad paaritumisküpsiks saada ka väiksemad isendid. Ka mustpeanälkjas, kes kevadel munast koorununa oli seni märkamatuks kõdus elutsenud ja kasvanud, muutub augustist alates märksa nähtavamaks. Mustpeanälkjas paigutab munad väikeste kogumitena lehtede alla, lehehunnikutesse, aga ka mulla pindmisse kihti. Suve teisest poolest alates kuni külma deni on väga oluline pöörata tähelepanu võõrnälkjate munakogumite otsimisele ja hävitamisele.

Selleks kontrolli regulaarselt varjulisi ja niiskeid kohti, mida päike lihtsasti ei kuivata. Kontrolli perioodiliselt üle ka lillepotid, taimekastid, erinevad alused. Korja kokku tigude munakogumid ja vala need keeva veega üle või suru katki. Teomunad tunneb ära selle järgi, et need on üksteisele lähestikku ning on värvuselt valkjad või veidi klaasjalt

läbipaistvad.

Jätka ka nälkjate kombineeritud tõrjega:

- aktiivne tõrje – näiteks isendite käsitsi korjamine ja hävitamine, suurtes ja keerulistes levikukolletes ka mürgitamine;
- meelituspüüenised (nt õllelõksud);
- kunstlikud varjupaigad (lauajupid, matid jms), mille alla nälkjad varjuvad ning kust neid on päeval lihtsam kokku korjata ja hävitada.

Surmatud nälkjad ja munad võib matta vähemalt labidasügavusse mulda, pan-na kõrge temperatuuriga biokompost-risse või viia segaolmejäätmete konteinerisse. Veendu enne, et kõik nälkjad oleksid surnud.

Hoia aed hooldatuna

- Hoia puhmiku- ja põõsaalused, erinevad piirded, seinääred hooldatuna.
- Lõika koltunud püsikute varred madalalt ära; kompostihunniku olemasolul kaeva see läbi.

• Komposti aiapäätmed oma aias või kasuta kohaliku omavalituse poolt ette nähtud lahendusi. Mingil juhul ei või puulehti, õunu, taimevarsi jm aiapäätmeid viia loodusesse, kuna nii käitumises hoopis levitaksid võõrnälkjaid edasi!

• Kui su aias elavad võõrnälkjad, ära jaga oma aiataimi või kompostmulda teistele. Samuti puhasta regulaarselt oma tööriistu ja tehnikat.

Kuidas vältida võõrnälkjate toomist oma aeda?

• Hoidu niisuguste taimede ja mulla toomisest, mis võivad olla saastunud võõrnälkjate või nende munadega. Kui kahtlustad või tead, et müügikohas on võõrnälkjaid, väldi võimalusel ostu.

• Uusi taimi aeda tuues tee neile hoolikas kontroll, võimalusel hoia eelnevalt nn karantiinis ja istuta seejärel paljasjuursena.

Kopuleeruvad hispaania teeteod.
Foto: Margit Turb.

Mustpeanälkjas koos munadega.
Foto: Ene Grass.

• Laenatud või kasutatud aiatehnikat esmakordselt kasutades puhasta see enne hoolikalt. Nii väldid ka umbrohtude levikut.

• Võõrnälkjad võivad levida ka sõidukite, küttepude, mullaga – kõigega, kuhu neil on õnnestunud kinnituda või oma munad paigutada. Kui leiad kasvõi ühe võõrnälkja, hukka ta kiiresti. Nii ei jõua nad uues piirkonnas kanda kinnitada.

Võõrnälkjate tõrje on tulemuslik, kui teha seda järjepidevalt koostöös kogukonnaga kogu naabruses. Räägi naabritega ja julgusta ka neid tõrjes kaasa lööma!

Teata võõrnälkja leiust teokaardi vahendusel: <https://experience.arcgis.com/experience/6fbd-b2e24dcb4c67b8b1bb57f8cf839f/?d-raft=true>

Kuidas võõrnälkjaid ära tunda, loe lähemalt Keskkonnaameti kodulehelt: keskkonnaamet.ee/voornalkjad.

Laeva Kultuurimaja

OKTOOBER

23.10 kell 12:00

Eakate päev

Tähistame koos Tartu valla eakatega rahvamajade nädalat

30.10 kell 20:00

Sügisene

tantsuõhtu:

kostüümipeo eri

Esineb ansambel

IRENA & Ivar Hansen

Piletid eelmüügist 10

eurot, kohapeal 15 eurot

NOVEMBER

02.11 kell 18:00

Hingedepäeva pärimusliku meisterdamise töötuba

Juhendab Maigi Parts

20.11 kell 19:00

TEATER

"Rita koolitamine"

Rohkem infot
laeva.kultuurimaja@tartuvald.ee

Maarja-Magdaleena Rahvamaja

OKTOOBER

T 6.10 KELL 19:00

KÜLAKOOSOLEK.

T 13.10 KELL 18:00

KINO "MORTEN".

Pilet 6 €, sooduspilet 5 €.

T 20.10 KELL 18:00

SÜGISKIMBU TÖÖTUBA.

Osalustasu 7€.

Registreerimine kuni 18.10

telefonil 5238739 või

maarja.rahvamaja@

tartuvald.ee

R 23.10 KELL 18:00

SEEBIBUKETI TÖÖTUBA

KOOS KIHISEVA MULLIGA.

Ootame Sind hubasesse

töötuppa, kus valmib

sheavõiga luksuslik,

Sinu valitud lõhnaga

lillekompositsioon. Võta

hetk iseendale ja kingi

endale üks lõõgastav

õhtu! Osalustasu 35 €.

Kohtade arv on piiratud.

Registreerimine kuni

18.10 telefonil 5134083

või maarja.rahvamaja@

tartuvald.ee

N 29.10 KELL 18:00

KÕRVITSA

KAUNISTAMISE

TÖÖTUBA.

Kutsume Sind osalema

inspireerivas töötoas,

kus paneme fantaasia

lendama ja valmistame

midagi tõeliselt

meeleolukat. Palun võta

kaasa oma kõrvits.

Osalustasu 7 €.

Registreerimine kuni

27.10 telefonil 5238739

või maarja.rahvamaja@

tartuvald.ee

Tabivere Rahvamaja

SEPTEMBER

25.september kell 19.00

Mälumängu uus hooaeg!

30. september kell 19.00

Kino "Seatapp"

Pilet 6€, sooduspilet 5€

OKTOOBER

7. oktoober kell 19.00

Kino "Magnus Kirt:

Tagasitulek"

Pilet 6€, sooduspilet 5€

Hooaja alguse tantsuõhtu

ansambliga "Tänatehtu"

kell 20:00-00.00

Pilet eelmüügist Fientast

10.- eurot kohapeal 15.-

eurot

21. oktoober kell 19.00

Kino "Musta pori näkku"

Pilet 6€, sooduspilet 5€

23.oktoober kell 12.00

Tartu valla eakate päev

Laeva Kultuurimajas

23.oktoober kell 19.00

Mälumänguõhtu

31.oktoober kell 21.00

"Halloweeni

kostüümidisko"

NOVEMBER

19. november kell 19.00

Merle Palmiste vabakava:

"Ala(s)ti Palmiste"

29.november

I adventi tähistamine

Tabivere Rahvamajas

Tammistu Raamatukogu-Külakeskus

SEPTEMBER

P 27.09 kell 13:00 TEATER.

Teatribussi **lasteteater** "Mia ja

Saladus". Piletid GateMe.com

5€, kohapeal 8€.

K 30.09 kell 12:00

"EAKATE TUND".

OKTOOBER

R 09.10 kell 17:00

Kolmanda hooaja esimene

MÄNGUDEÕHTU.

On laua-, kaardi- ja

strateegiamängud.

Koroonalaud. Alati võid

kodust mängu kaasa võtta.

P 18.10 kell 13:00 TEATER.

Tartu Linnateatri menulavastus

«Lilled Algernonile" Piletid

GateMe.com 10€, kohapeal 15€.

K 23.10 kell 12:00

"EAKATEPÄEV" Laeva

kultuurimajas. Tartu valla

kultuurimajade koostööprojekt.

K 28.10 kell 12:00

"EAKATE TUND".

NOVEMBER

R 13.11 kell 17:00

Kolmanda hooaja esimene

MÄNGUDEÕHTU.

On laua-, kaardi- ja

strateegiamängud.

Koroonalaud. Alati võid

kodust mängu kaasa võtta.

P 22.11 kell 13:00 Teater

"Rita koolitamine". Piletid

GateMe.com 10€, kohapeal 15€

K 25.11 kell 12:00

"EAKATE TUND".

K 29.11 kell 16:00

Tammistu Raamatukogu-

Külakeskuses Traditsiooniline

I advent. Tähistamine siseruumis!

Koos meiega süütab

advendiküünla kirjanik Urmas

Vadi. Sööme piparkooke ja joome

kuuma jooki.

Teenused / Ost / Müük

KORSTNAPÜHKIJA (tase4). Teenindan ka kortermaju ja ettevõtteid. Olemas katuseredel. Väljastan ametliku akti. Broneer tel: 5397 2781. Tarmo Olbrei.

Korstnapühkija. Oma redel kaasas. Korrasoleku akt. 51916605.

Mõistliku hinnaga hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, okste jt aiapäätmete äravedu, tänavakivide puhastus, hekkide likvideerimine. Koja-meheteenus, sise- ja välikoristus korteri-ühistutele, parklate ja vihmaveerennide puhastus. Tel. 589 77 133, trimhek@gmail.com

Kas sinu puud on sügistormiks valmis? Kui kahtled, küsi nõu. Arboristifirma tegeleb puude langetuse, hoolduse ja hekkide pügamisega. TASUTA hinnapakkumine! +372 56877761; info@rohevora.ee; rohevora.ee

Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage. coreteloy@gmail.com, tel 5814 2386.

Dušikabiinide paigaldus üle riigi. Toon uue kohale ja viin vana ära. leo@meisterleo.ee. 56841840.

Kartulid, köögiviljad ja mesi otse koju! Telli mugavalt telefonil 58652190 või e-poest PÖLLULTKOJU.EE. Juba üle 10 aasta toome kvaliteetsed talutooted Teile koju. Vajadusel aitame kauba paigutamisega.

Ostan raamatuid, piibleid, hõbedat, sõlgi, ehteid, serviise, lusikaid, kellasid, merevaiku, münte, märke, medaleid, fotosid, maale, kujusid, keraamikat, tarbeklaasi jm vanavara! Raha kohe! 5649 5292.

Müüa heledat ja tumedat puitbriketti (960 kg/alus, 96 pakki) ning 6/8 mm pelleteid (896 kg/alus). Transpordi võimalus. Tel 5628 1006.

Müüa lõhutud küttepuid. Info tel. 5345 7403, 5340 3583.

Hea tööotsija!*

Kas oled mõelnud, kuhu tööle või õppima minna ja millist ametit Sa tulevikus soovid pidada?

Tule osalema **tasuta** praktilisel **KOOLITUSEL „Enesekindlamalt tööle ja õppima“** (115 tundi), kus saad teada rohkem enda **võimaluste** ja **tööturu** kohta ning **julgust** teha häid valikuid.

Koolituse osad on:

1. Psühholoogiline ettevalmistus töötamiseks ja eesmärkide seadmine (42 h)
Oluline osa on siin eneseanalüüsil ning tulevikuks eesmärkide seadmisel.

2. Suhtlemine ja tööle kandideerimine (videotreeningu päev, 30 h)

Olulised teemad: ettevalmistus töövestluseks, CV ja motivatsioonikirja ettevalmistus, tööõigus, olulised aspektid tööandjaga kontakti loomisel (väljendus- oskus, kehakeel ja välimus), suhtlemisostuste arendamine ja meeskonnatöö.

3. Digipädevused (12 h)

Olulised teemad: interneti võimaluste kasutamine töötamiseks ja enesearenguvõimaluste loomiseks, minu kandideerimisdokumendid internetikeskkonnas (CV, kaaskiri, motivatsioonikiri), digiturvalisus.

4. Tööelu planeerimine ja suhted meeskonnas (16 h)

Olulised teemad: mis on minu jaoks tööõnn, õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine, minu võimaluste ja tugevuste sõnastamine, erinevad karjääriplaneerimise ja töötöingu meetodid, meeskonnatöö nii töö- kui ka eraelus.

5. Edu ja eesmärkide töötoad (15 h)

Toimuvad praktilised harjutused ja arutelud erinevatel teemadel.

Kogu koolitus on **TASUTA**. Transpordikulud kompenseeritakse, koolitusel on tasuta **toitlustamine** ja **stipendium**.

INFOTUND koolituse kohta on 01.10.2026 kell 11.00!

Vajalik on **ette REGISTREERUMINE** enne infotundi:
5203117 (Kaisa) või Kaisa.sikk@jmk.ee

Asukoht: Tartus, Kalevi 17 (Tartu Loomemajanduskeskus)

Kohtumiseni!

* oodatud on inimesed, kes on mitteõppivad ja mittetöötavad vanuses 16 – 64a ning kelle eesmärk on leida töökohta või õppimisvõimalus.

JOHANNES
MIHKELSONI
KESKUS

Kaasrahastatud
Euroopa Liit

Eesti
Tuleviku Teadus

Projekti „Teadlikult tööle ja õppima“ 2021.2027.4.02.24-0067 kaasrahastab Euroopa Liit ja Eesti.

DEGUSTATSIOON PARGI POES

MAITSE TARCZYŃSKI KABANOSSID
PROTEINIRIKKAD
SHAKID
GLUTEENIVABAD
VALIKUD

25. SEPTEMBRIKELL 12.00-14.00
Tule, maitse ja avasta oma lemmik!

PARGI POOD | 25. SEPTEMBRIKELL 12.00-14.00

FNA OÜ uusaastalubadus

KÕIKIDELE TARTU VALLA LASTEAEDADELE
RÜHMAPILDID -50%

Pakkumine kehtib kuni kevad 2027.a

fna.ee/kampaania

info: fna@fna.ee tel. 5567 4714

KODUMAJA

TULE MEILE
TÖÖLE!

Seoses tootmismahude kasvuga
otsime majatehasesse Tartus
uusi tegijaid:

PUUSEPAD

PLAATIJAD

MAALRID

ELEKTRIKUD

SANTEHNIKUD

STABIILNE TÖÖ KINDLAS ASUKOHAS
kaasaegsetes ja ilmastikuluude
eest kaitsitud töitingimustes

IDEAALNE TÖÖAEG
E-R 8:00-16:45

SINU OSKUSED LOEVAD
oma oskuste ja panusega saad mõjutada oma
töötasu suurust

TÖÖVAHENDID JA MATERJALID
käepärast varustatud, et saaksid keskenduda
töö tegemisele

SÕIDUTOETUS
kui elad kaugemal

 TULE
JUBA TÄNA

 JA TÖÖLE SAAD
ASUDA KIIRELT!

Loe lisaks ja kandideeri:
kodumaja.ee/pakume-tood

Küsi lisainfot:
personal@kodumaja.ee
+372 51 25 067

EELK Äksi Andrease Kogudus

Jumalateenistused iga kuu 2. ja 4. ja
5. pühapäeval kell 11.00.

Äksi kiriku pargi talgupäev 17.
oktoobril kell 10.00.

Lisainfo koguduse õpetaja
Esa Luukkala tel 5811 3195.

*Alar Pruus,
Aime Marie Nõmm*

*Kõik mis soovid,
täide et läheks.*

Õnne et jätkuks ja ülegi jääks!

Maarja-Magdaleena Maarahva selts

ÜLLE, ENE, AGO

*Säragu Teil sügispäike,
paitagu pehme sügistuul.*

*Ärgu aastad tuju viigu,
süda olgu ikka noor!*

Südamlikud õnnesoovid!

Laeva Pensionäride selts

Tartu vald maksab ranitsatoetust esmakordselt kooli minevale
lapsele lapsevanema avalduse alusel

Ranitsatoetust on õigus taotleda esmakordselt 1. klassi mineva lapse
ühel vanemal, kui lapse ja ühe vanema rahvastikuregistrijärgseks
elukohaks on Tartu vald. Ranitsatoetuse suurus on 100 eurot. Kui
lapse vanem või vanemad ei täida perekonnaseadusest tulenevaid
kohustusi, makstakse ranitsatoetust lapse hooldajale, hooldaja
puudumisel füüsilisest isikust eestkostjale. Toetuse saamiseks tuleb
esitada taotlus läbi Spoku keskkonna või saata taotlusvorm e-posti
aadressile tartuvald@tartuvald.ee. Taotlusvorm on leitav valla kodulehelt.
Taotlusi saab esitada kuni 31. oktoobrini.

TARTU VALLA

OTT

OTSE TOOTJALT TARBIJALE

Tule soeta kohalikelt
tootjatelt kodumaist
toodangut!

RAADI
7.oktoober
21.oktoober
kell 16.00-18.00

KÕRVEKÜLA
14.oktoober
28.oktoober
kell 16.00-18.00

EELK Maarja-Magdaleena
kogudus

Jumalateenistus pühapäeviti kell 12.
Piiblitund pastoraadis teisipäeviti kell
18. Õpetaja Aivo Prükk tel 516 3487.

*Palju õnne pisipõnni
sünni puhul!*

Melanie Jõevar	30.07.2026
Kusti Lille	01.08.2026
Aurora Kalmet	03.08.2026
Johan Erik Täär	06.08.2026
Jorke Kasekamp	09.08.2026
Ronja Kasekamp	09.08.2026
Jasper Olesk	12.08.2026
Delina Õunma	12.08.2026
Amelia Pukk	12.08.2026
Leemet Maru Melder	14.08.2026
Amelia Mazin	18.08.2026
Hugo Tamm	21.08.2026
August Tättar	29.08.2026

EELK Tartu Maarja Kogudus

Pühapäeviti kl 12.00 jumalateenistus,
selle järel kohvilaud ja palveosadus.

Kantselei on avatud T-N kl
9.00–13.00 ja P 11.00–12.00. Kiriku
lahtiolekuaegadel on võimalik
külastada näitust Neitsi Maarja –
täiuslik naine.

P, 4. oktoobril algab leerikool. Tunnid
pühapäeviti kl 10.00 tornisaalis.
Leeriõnnistamine on 29. novembril
kl 12.00 algaval 1. advendi
jumalateenistusel. Leerikooliga
liitujatel palume ühendust võtta e-posti
teel: tartu.maarja@eelk.ee

N, 24. septembril kl 18.30 naiste
osadusõhtu.

E, 5. oktoobril kl 17.00 kohtumine
noortele sarjast „Teekond õnneni“

P, 11. oktoobril kl 12.00 lõikustänapüha
jumalateenistus, kaasa teenib koor. Kl
14.00 kogupere misjonikohvik.

E, 19. oktoobril kl 17.00 kohtumine
noortele sarjast „Teekond õnneni“.

T, 20. oktoobril kl 17.30 erivajadustega
inimeste piibliring.

Neljapäeviti kl 17.00 kooripoov.

Teisipäeviti kl 17.30 piiblitund.

Alates 7. oktoobrist kolmapäeviti kl
17.30 kristluse põhitõdesid tutvustav
Alfa kursus.

Alates 8. oktoobrist neljapäeviti kl
17.30 Alfa kursus noortele.

Alates 11. oktoobrist pühapäeviti kl
11.00 pühapäevakool.

Meie hulgast
lahkunud

ENN TATTRIK

06.11.1965–03.08.2026

JAANUS SARAPUU

23.04.1965–09.08.2026

HELLE SIIM

13.02.1941–19.08.2026

ANNA LAINE

05.04.1931–21.08.2026

AGO LAINE

26.04.1963–26.08.2026

JANE LAAS

08.08.1945–27.08.2026

MARI HERM

08.10.1944–29.08.2026

NIKOLAI JAKOVLEV

16.08.1949–21.08.2026

SEPTEMBER

N 24.9 15 Mäluklubi

L 26.9 18 Sujuv sõbrunemine ehk *slow friending* Monster Chetwyndi näitusel

OKTOOBER

N 1.10 17.30 Hõimuklubi rattatuur „Soome-ugrilik Taaralinn“

L 3.10 19–02 **ÖÖ26: ERM 10 aastat uues kodus!** Öhtu täis muusikat, vestlusi ja palju muud: **Monster Chetwyndi performance-etendus!** Tuuridele viivad David Vsevirov, Tiit Hennoste, Ülar Mark, Meelis Atonen, Art Leete, Katrin Alekand ja Laura Kipper. Peaesineja **WINNY PUHH!**

K 7.10 17.30 Hõimuklubi „Soome-ugri kultuuripealinn Ameerikas“

L 24.10 / L 31.10 / L 7.11 / L 14.11 13–15 Loovkirjutamise töötad

NÄITUSED:

♦ **MONSTER CHETWYND.**
Saba ja sarvedega♦ **INIMESEKS OLEMISE ÜRGUS** alates 10. oktoobrist.
Loodushelide ja -kujunditega luule-näitus, „Oma näitus 2025“ võitja

TEGEVUSED:

♦ **PÕGENEMISTUBA**
„KUUE UKSE SALADUSED“♦ **ERMI MÄNGUMETS**
avatud T–R 11–18 ja L–P 10–18

TARTU VALLA KULTUURIKALENDER

Ajas muutuv kultuurikalender on leitav aadressil: www.kultuuriaken.ee
NB! Kõik soovijad saavad oma sündmuse kalendrisse ise märkida. Loo konto, logi sisse ja lisa sündmus! Siis ei ole vaja eraldi Kuukirjale sündmusest märku anda.

SEPTEMBER–OKTOOBER 2026

25. sept kell 19.00	Tabivere Rahvamaja mälumänguõhtu. Reg. meeskond 24. septembriks: tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või helista 5044479.
26. sept	6. Ikodori Lähte maastikujooks.
27. sept kell 13.00	Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses Teatribussi lasteteater „Mia ja Saladus“. Pilet Gate Me.com 5.-, kohapeal 8.-
30. sept kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „EAKATE TUND“ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
30. sept kell 19.00	Kino Tabivere Rahvamajas. Film „Seatapp“. Pilet 6.- / sooduspilet 5.-
6. okt kell 19.00	Külakoosolek Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Tule ja räägi kaasa meie rahvamaja tuleviku osas!
7. okt kell 19.00	Kino Tabivere Rahvamajas. Film „Magnus Kirt: Tagasitulek“. Pilet 6.- / sooduspilet 5.-
9. okt kell 17.00	Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses mängudeõhtu. Alati võid oma mängu kaasa võtta!
13. okt kell 18.00	Kino Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Film „Morten“. Pilet 6.- / sooduspilet 5.-
20. okt kell 18.00	Sügiskimbu töötuba Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Osalustasu 7€. Reg. telefonil 5238739 või maarja.rahvamaja@tartuvald.ee
17. okt kell 19.00	Tabivere Rahvamajas hooaja alguse pidu ansambliga Tänatehtu. Piletid: eelmüügis Fientast 10 eurot, kohapeal 15 eurot.
18. okt kell 13.00	Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses Tartu Linnateatri menulavastus „Lilled Algernonile“. Pilet GateMe.com-ist 10.- / kohapeal 15.-
21. okt kell 19.00	Kino Tabivere Rahvamajas. Film „Musta pori näkku“. Pilet 6.- / sooduspilet 5.-
23. okt kell 12.00	Ootame kõiki Tartu valla eakaid Laeva kultuurimajja, kus tähistame rahvamaja nädalat. Info ja reg. oma piirkonna kultuuritöötaja juures.
23. okt kell 18.00	Seebibuketi töötuba koos kihiseva mulliga Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Osalus 35.-. Reg. tel. 5134083 või maarja.rahvamaja@tartuvald.ee
23. okt kell 19.00	Tabivere Rahvamaja mälumänguõhtu. Reg. oma meeskond hiljemalt 22. okt.: tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või helista 5044479.
28. okt kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „EAKATE TUND“ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
29. okt kell 18.00	Kõrvitsa kaunistamise töötuba Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Võta kaasa kõrvits ja tule! Osalus 7.-. Reg. tel. 5238739 või maarja.rahvamaja@tartuvald.ee
30. okt kell 20.00	Sügisene tantsuõhtu (kostüümipeo eri) Laeva Kultuurimajas. Esineb ansambel IRENA & Ivar Hansen. Pilet eelmüügist 10.-, kohapeal 15.-.

KÕRVEKÜLA

LAEVA

LÄHTE

KOOGI

PIIRISSAAR

RAADI

KÄRKNA

ÄKSI

TABIVERE

mitmes kohas

TAMMISTU

VASULA

VEDU

MAARJA-MAGDALEENA

